

**Komandor (Polskiej Marynarki Wojennej),
Commodore (Captain) (Royal Canadian Navy)
Konrad Franciszek Namieśniewski
(1901 – 1979)**

Urodził się 13 lutego 1901 i zmarł 24 lipca 1979 w Ottawie, Ontario, Kanada. Absolwent polskiej Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej i francuskiej szkoły École d'application des enseignes de vaisseau. Uczestnik wojny polsko-rosyjskiej 1918-1921 i II wojny światowej. Wybitny i jeden z najdzielniejszych wyższych oficerów polskiej Marynarki Wojennej jako dowódca okrętów i jako główny oficer wywiadu polskiej floty na Bałtyku. Dowódca eskadr okrętów polskich i brytyjskich podczas bitwy o Atlantyk i podczas lądowania w Normandii w 1944 (operacja „Neptun”). Otrzymał ze swoim synem obywatelstwo brytyjskie. Po wojnie i demobilizacji wyemigrował z Wielkiej Brytanii do Kanady. Oficer marynarki wojennej w stopniu komandora Captain (N), w Royal Canadian Navy. Pracował przez wiele lat w jej dowództwie i w kanadyjskim wywiadzie morskim. Pochodził z rodziny inteligenckiej i w niej został wychowany w duchu miłości Ojczyzny i służby dla innych.

Wyszkolenie

Posiadał wykształcenie wojskowe i morskie. W 1925 ukończył Oficerską Szkołę Marynarki Wojennej. Podczas studiów w 1923 został wysłany do francuskiej szkoły École d'application des enseignes de vaisseau (predecessorkę Wyższej Szkoły Marynarki Wojennej).

Wojna o granice 1918-1921

W latach 1918-1921 młody Konrad Namieśniowski wziął udział jako ochotnik w kolejnych kampaniach w walce o polskie granice i w wojnie polsko-rosyjskiej 1919-1921. Jego przydział wojskowy z tych czasów nie jest znany.

Okres międzywojenny

W 1923 Konrad Namieśniowski jako ppor. piechoty przeszedł do służby w powstającej Marynarce Wojennej. Wstąpił do pierwszej Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej w Toruniu, a z niej został skierowany na studia we francuskiej École d'application des enseignes de vaisseau. Już na początku swoich studiów został mianowany porucznikiem marynarki ze starszeństwem z dniem 1 lutego 1923 w korpusie morskim. Po ukończeniu pod koniec 1925 został czasowo przydzielony ze Szkoły Specjalistów Morskich (SSM) do korpusu oficerów taborów. W połowie 1926 został przeniesiony z 4 dywizjonu taborów na powrót do korpusu morskiego. W 1928 był oficerem w dowództwie Floty Pińskiej, a w połowie 1928 został kierownikiem Samodzielnego Referatu Informacyjnego Dowództwa Floty.

Porucznik marynarki Konrad Namieśniowski z oficerem duńskiej marynarki (komandorem) podczas kurtuazyjnej wizyty okrętów duńskiej marynarki wojennej w Gdyni w 1930.

W latach 1929-1931 był dowódcą ORP „Czajka”. Służył też jako oficer na kontrtorpedowcu ORP „Wicher”. W marcu 1931 ORP „Wicher” odbył pierwszy w historii Polskiej Marynarki Wojennej, dalekomorski rejs podczas, którego przywiózł do Polski przebywającego na kuracji na Maderze Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Młody oficer marynarki Namieśniowski pełnił wtedy służbę jako oficer do zleceń specjalnych przy Marszałku Polski. Następnie został powołany do Dowództwa MW gdzie pełnił obowiązki kierownika Samodzielnego Referatu Dowództwa Floty w Gdyni. Od 1932 służył w Dowództwie Floty. W latach 1932-33 był oficerem kursowym przy szóstym roczniku oficerskim Marynarki Wojennej w Gdyni. W 1933 został awansowany do stopnia kapitana marynarki ze starszeństwem 1 stycznia 1933. Od czerwca do września tegoż roku był dowódcą kanonierki ORP „Generał Haller”. Kolejno dowodził ORP „Komendant Piłsudski” (1935) i ORP „Podhalanin” (1936). W latach 1936-1937 był komendantem grupy wyszkolenia sygnałowego. Został awansowany na stopień komandora podporucznika marynarki ze starszeństwem 19 marca 1937. W marcu został szefem Biura Sygnałowego w sztabie Kierownictwa Marynarki Wojennej. Na dzień 31 sierpnia 1939 pełnił stanowisko dyrektora Departamentu Generalnego w Kierownictwie Marynarki Wojennej w Gdyni. Wcześniej brał udział w przygotowaniach wojennych obrony wybrzeża polskiego i miał znaczący wpływ na ewakuację większości nowoczesnych polskich okrętów wojennych z basenu Morza Bałtyckiego.

II wojna światowa

Po wybuchu wojny służył w trakcie kampanii wrześniowej w Kierownictwie Marynarki Wojennej i we Flocie Pińskiej, gdzie wszedł w skład referatu operacyjno-łącznościowego. W dużej mierze Jego zasługą, również było, że ok. 95 % polskich statków handlowych, znajdujących się w chwili wybuchu wojny, na morzu, zostało skierowanych do portów angielskich. Przedostał się przez Węgry i Rumunię do Grecji, gdzie został mianowany dowódcą transportowca SS „Pułaski”, na którym byli transportowani internowani polscy żołnierze z Rumunii do Francji, do tworzących się jednostek polskich. W końcu 1939 komandor Namieśniowski przybył do Wielkiej Brytanii zostając oficerem Korpusu Morskiego Polskiej Marynarki Wojennej (tworzonego na uchodźstwie). Od 30 listopada 1939 do 14 lutego 1940 był komendantem Szkoły Specjalistów Morskich (SSM) na ORP „Gdynia”. W tym momencie rozpoczął swoją chwalebłą służbę morską podczas wojny. Od 14 lutego do 4 maja 1940 był dowódcą niszczyciela ORP „Grom” zatopionego przez Niemców pod Narwikiem. Od 7 października 1940 do 9 marca 1942 był dowódcą kontrtorpedowca ORP „Garland” (w innych źródłach do 20 stycznia 1942). Na pokładzie tego statku wziął udział w działaniach wojennych na Morzu Śródziemnym, a następnie w bitwie o Atlantyk. Należał do najdzielniejszych alianckich dowódców morskich. 20 maja 1941 otrzymał kolejny awans na komandora porucznika marynarki ze starszeństwem z 3 maja 1941. Od 13 stycznia 1942 do 23 maja 1943 był dowódcą 2 Dywizjonu Kontrtorpedowców, z miejscem postoju dowództwa w Plymouth, a od 9 marca 1942 pełnił tam stanowisko komendanta Komendy Morskiej „Południe”. Od 24 czerwca 1943 do 4 stycznia 1945 był dowódcą kontrtorpedowca ORP „Błyskawica” i dowodził nim podczas inwazji Normandii przez aliantów biorąc udział w operacji „Neptun”. Dowodził wtedy 20 Dywizjonem, w którego skład wchodził ORP „Piorun” i ORP „Błyskawica”, a ze strony Royal Navy, niszczyciele HMS „Eskimo” i HMS „Javelin”. Komandor Namieśniowski był w tym czasie jednym z najwyżej

cenionych dowódców zarówno w Polskiej Marynarce Wojennej jak i w Royal Navy. Pod koniec wojny był również kierownikiem utworzonego 20 grudnia 1944, Biura Sygnałowego Kierownictwa Marynarki Wojennej (KMW).

HMS „Garland” – ORP „Garland” – wypożyczony Polskiej Marynarce Wojennej brytyjski kontrtorpedowiec (wyprodukowany w Szkocji w 1935) w latach 1940-1946. Potem zwrócony Royal Navy, w 1947 sprzedany do Holandii gdzie służył jako okręt szkolny (Fot. z portalu <http://hmscavalier.org.uk/book1/71/>)

Po wojnie

Wielka Brytania

W najtrudniejszym okresie po zakończeniu wojny komandor Namieśniowski pozostał w służbie czynnej i od 15 sierpnia 1945 do marca 1947 pełnił kluczową funkcję kierownika Referatu d/s Prac Wychowawczo-Oświatowych (Referat Wychowania i Oświaty) KMW. Wtedy został awansowany na stopień komandora ze starszeństwem z 1 września 1946.

Pod koniec lat 40-tych był pierwszym prezesem i kierownikiem Stowarzyszenia Polskiej Marynarki Wojennej w Londynie (Polish Naval Association). Zajmował się wtedy czynnie sprawami rozmieszczenia polskich marynarzy, którzy pozostali na Zachodzie i nie wrócili do okupowanej przez Sowieców Ojczyzny. Był też pierwszym prezesem tego stowarzyszenia.

30 listopada 1948 został naturalizowany jako obywatel Wielkiej Brytanii (pod tożsamością Conrad Francis Namiesniowski). Wraz z nim został naturalizowany jego syn Conard Andrew Namiesniowski.

ORP „Błyskawica” – polski sławny niszczyciel klasy „Grom” (prod. brytyjskiej), w służbie od 1937, brał udział m.in. w kampanii pod Narwikiem, ewakuacji Dunkierki, bitwie o Atlantyk, operacjach „Torch” i „Overload” oraz w bitwie pod Ushant. Obecnie okręt-muzeum w porcie gdyńskim od 1976 (fot. z czasów II wojny światowej - Wikipedia)

Kanada

Za namową swoich kanadyjskich przyjaciół postanowił emigrować w 1949 do Kanady i początkowo osiedlił się w Vancouver. Nie chcąc być obciążeniem dla nikogo podjął pracę fizycznego robotnika w tartaku gdzie pracował 18 miesięcy. W 1952 przeniósł się do Ottawy gdzie objął pracę w Kwaterze Głównej Królewskiej Marynarki Kanadyjskiej, a następnie został przyjęty do służby czynnej w Royal Canadian Navy w stopniu komandora (Captain (N)). W tej służbie pełnił szereg wyższych funkcji i był uznanym specjalistą wywiadu morskiego. Po przejściu w stan spoczynku był zatrudniony w wojskowym ośrodku badawczym – Defence Research Board w Ottawie.

W tym okresie Kom. Namieśniowski bardzo żywo zajął się pracą społeczną wśród Polonii ottawskiej. Wcześniej był członkiem zespołu aktorskiego Teatru Polskiego w Ottawie zał. przez inżyniera Ryszarda Hergerta w 1952. Był odtwórcą szeregu udanych ról w bardzo bogatym repertuarze tego teatru, którą skupiał najżywszą część polskich kół w stolicy Ottawy. Między innymi wystąpił w jednoaktowej komedii L. Koziembrodzkiego p.t. *Stryj przyjechał* (1953), kilkunaktowej komedii Napoleona Sądka p.t. *Kwatera nad Adriatykiem* (1953) – która była ogromnym

sukcesem w Ottawie i w Montrealu, w *Grubych rybach* Michała Bałuckiego (1956) – sztuce również wystawionej w tych dwóch miastach, oraz w nowoczesnej komedii Brunona Winawera p.t. *R.H. Inżynier*. Udział komandora w pracach teatralnych trwał nieprzerwanie do końca lat 50-tych kiedy przestał się w nim udzielać, ale nie przestał być wiernym miłośnikiem i mecenasem Teatru Polskiego w Ottawie.

W tym czasie wstąpił również do Koła Nr 8 Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Ottawie, które wystawiło Jego kandydaturę na prezesa Okręgu Ottawskiego Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Funkcję tę pełnił prawie przez sześć lat i poświęcił jemu wiele swojej niespożytej energii. Działał również w tzw. Lidze Narodów Ujarmionych (League of Captive Nations) będąc wielkim zwolennikiem zbliżenia i pojednania Polaków z innymi narodami ujarzmionymi z Europy Centralnej i Wschodniej.

Odnaczenia, nagrody i wyróżnienia

Komandor Konrad Franciszek Namieśniowski posiadał znaczącą listę odznaczeń głównie wojennych z czasów II wojny światowej. Oto znana lista odznaczeń komandora (bez odznaczeń kanadyjskich i innych):

- Krzyż Oficerski II Klasy Orderu Odrodzenia Polski (1978)
- Krzyż Walecznych - czterokrotnie
- Srebrny Krzyż Zasługi (1932)
- Medal za Wojnę 1918-1921
- Medal Morski – sześciokrotnie (za służbę w Polskiej Marynarce Wojennej na Zachodzie)
- Medal X-lecia Niepodległości (1929)
- Distinguished Service Order (Wielka Brytania)
- Order Corona d'Italia w stopniu „Cavaliere” (Włochy)
- Order Danneborg w stopniu Cavalier (Dania) – jeden z najstarszych orderów na świecie
- Mentioned in Dispatches (Wielka Brytania) – dwukrotnie: 5 X i 30 XI 1944, za służbę jako dow. ORP „Błyskawica”

Publikacje

Publikował w czasopiśmie „Przegląd Morski” (1929) i „Polska Zbrojna” (1930). Opisał m.in. rejs dalekomorski ORP „Wichra”, na którego pokładzie powrócił z kuracji na Maderze Marszałek Józef Piłsudski (1931).

Rodzina

Komandor Konrad Franciszek Namieśniowski ożenił się z Karoliną (1902-1970). Z tego związku posiadał syna Conrada Andrew Namiesniowskiego, oficera armii kanadyjskiej, dowódcy 2 Pułku Królewskiej Kanadyjskiej Artylerii Konnej (Second Regiment Royal Canadian Horse Artillery, 2 RCHA). Oficerem Royal Canadian Air Force został Conrad R. Namiesniowski. W Kanadzie

wstąpił w drugi związek małżeński z Elżbietą. Jego druga żona Elżbieta Namiesniowska była znaną postacią w Polonii ottawskiej i obecnie mieszka w Barry's Bay, Ontario.

Bibliografia

Fotografia nieznanego autora – Komandor Konrad F. Namieśniowski na mostku kapitańskim ORP „Garland”

Fotografia z filmu niemego z wizyty okrętów Duńskiej Marynarki Wojennej w porcie gdyńskim – <http://www.repozytorium.fn.org.pl/?q=pl/node/9909>

Fotografia kontrtorpedowca ORP „Garland” - <http://hmscavalier.org.uk/book1/71/>

Fotografia kontrtorpedowca ORP „Byskawica” – Wikipedia (Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni)

Konrad F. Namieśniowski – hasło w Wikipedii - https://pl.wikipedia.org/wiki/Konrad_Namie%C5%9Bniowski

Domino Deo Nostro, 1957-1982, Księga Pamiątkowa na 25-lecie Parafii św. Jacka Odrowąża, Ottawa, 1982.